

Spodnokriedové spoločenstvá rádiolárií kysuckej sukcesie pieninského bradlového pásma Západných Karpát

M. Smrečková

Fakulta prírodných vied, Univerzita Mateja Bela, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica, Miroslava.Smreckova@umb.sk

Spodnokriedová mikrofauna rádiolárií bola študovaná na lokalite Horné Srnie-Samášky. Profil reprezentuje odkryv v záreze cesty, spájajúci hlavnú cestu v smere na Ostré s vedľajšou, vedúcou k opustenému lomu Východné Bradlo. Spoločenstvá rádiolárií na tejto lokalite pochádzajú z rohovcových vložiek v pieninskom vápencovom súvrství kysuckej sukcesie bradlového pásma. Rádioláriová mikrofauna zo spodnej časti profilu pieninského vápencového súvrstvia zastupujú prevažne druhy so širokým stratigrafickým rozpätím výskytu. Prítomnosť druhu *Cecrops septemporatus* (Parona) však naznačuje, že spodná časť súvrstvia nie je staršia ako vrchný valangín. Rádioláriová asociácia získaná z vyšších polôh profilu reprezentovala stratigrafický interval vrchný valangín - hoteriv (U.A.17-U.A.20 Baumgartner et al., 1995). Tento vek bol potvrdený aj podľa biostratigrafickej zonácie Jud 1994 (U.A.23-U.A.31). V spomínanej asociácii získanej z vyšších polôh súvrstvia sa však nachádzal aj druh *Alievium echinus*

Dumitrica, ktorého posledný výskyt je podľa autora zaznamenaný v spodnom hoterive a druh *Becus gemmatus* Wu, ktorého prvý výskyt je doteraz zaznamenaný v spodnom hoterive. Ich prítomnosť preto indikuje stratigrafický interval asociácie - spodný hoteriv. Spomínané druhy však nie sú súčasťou ani jednej z použitých zonácií a takto stanovené stratigrafické rozpätie nie je tak významné, ako rozpätie na základe biozonácií. Nami získaný pomer diverzity S/N vo vzorkách naznačuje relatívny pokles hladiny v danom období a následnú transgresiu. Svedčí o tom prevaha výrazne diverzifikovaných spumelárií, ktoré sú na rozdiel od naselárií odolnejšie v environmentálne nestabilných podmienkach, akými je eutrofizácia prostredia. Tieto uzávery korešpondujú aj s eustatickou krivkou, vytvorenou pre kriedu (Haq et al., 1987).

Autori ďakujú grantom: APVV LPP 0120-09, VEGA 2/0140/09 a VEGA 1/0744/11 za finančnú podporu.

Literatúra:

- Baumgartner P. O., O'Dogherty L., Goričan S., Urquhart E., Pillevuit A. a De Wever P. (1995): Middle Jurassic to Early Cretaceous radiolarian biochronology of Tethys based on Unitary Associations. In: Baumgartner P. O., O'Dogherty L., Goričan S. et al. (eds.): Middle Jurassic to Lower Cretaceous Radiolaria of Tethys: Occurrences, Systematics, Biochronology. – *Mémoires de Géologie (Lausanne)* 1, 1-1048.
- Haq B., Hardenbol J. a Vail P. 1987: Chronology of fluctuating sea levels since the Triassic. – *Science* 235 (4793), 1156-1167.
- Jud R. 1994: Biochronology and systematics of Early Cretaceous Radiolaria of the Western Tethys. – *Mémoires de Géologie (Lausanne)* 19, 1-147.